

Sygn. akt III CNP 38/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa M. S.A. w K.
przeciwko M. B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 maja 2017 r.,
na skutek skargi pozwanego
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Rejonowego w K.
z dnia 26 czerwca 2014 r., sygn. akt I C (...),

1) odrzuca skargę;

2) przyznaje adw. M. P. od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w K. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych), powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej M. B. z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

M. S.A. w K. wniosło o zasądzenie od M. B. kwoty 241,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 marca 2013 r. do dnia zapłaty, podając że pozwany 2 marca 2013 r. podróżował autobusem linii [...] bez ważnego biletu, co wykazała przeprowadzona kontrola biletów.

Nakazem zapłaty z 11 października 2013 r. Sąd Rejonowy w K. zasądził dochodzoną pozwem kwotę w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa, zarzucając że powód nie doręczył mu wezwania do zapłaty, kwestionując roszczenie co do zasady i wskazując, że posiada skasowany prawidłowo bilet przejazdu.

Wyrokiem z 26 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy w K. zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 241,90 zł z ustawowymi odsetkami od 17 marca 2013 r. do dnia zapłaty.

Pozwany wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem powyższego prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego. Wskazał, że z uwagi na przekroczenie terminu nie wniósł skutecznie apelacji, wniósł jednak o przyjęcie niniejszej skargi do rozpoznania z uwagi na to, iż doszło do naruszenia podstawowego prawa człowieka jakim jest prawo do sądu, rozumiane jako prawo do rzetelnego rozpoznania sprawy przez sąd. Skarżący wskazał, że po przekroczeniu terminu do wniesienia apelacji złożył wniosek o przywrócenie terminu do jej wniesienia, który jednak został ostatecznie oddalony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 2 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - co do zasady dopuszczalna jedynie od orzeczenia sądu drugiej instancji (art. 424¹ § 1 k.p.c.) - w wyjątkowych wypadkach może być wniesiona także od prawomocnego orzeczenia sądu pierwszej instancji. W takiej sytuacji skarżący powinien wykazać, że występuje wyjątkowy wypadek w rozumieniu tego przepisu (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.).

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy pojęcie „wypadek wyjątkowy” odnosi się zarówno do przyczyn niezgodności z prawem orzeczenia, jak i do

powodów nie skorzystania przez stronę z możliwości zaskarżenia orzeczenia sądu pierwszej instancji (porównaj między innymi postanowienia z 2 lutego 2006 r. I CNP 4/06, OSNC 2006/6/113 oraz z 29 listopada 2006 r. II CNP 85/06, nie publ.).

Zarzucając, że doszło do naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela skarżący powinien nie tylko ściśle określić, jakie - jego zdaniem - konkretne zasady, wolności lub prawa zostały naruszone, lecz także wyjaśnić na czym naruszenie to polegało oraz przedstawić szczegółową argumentację jurydyczną mającą wykazać, że do takiego naruszenia rzeczywiście doszło (porównaj między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z 9 lipca 2007 r. IV CNP 56/07, nie publ.).

Pozwany nie wykazał tych okoliczności, poprzestając jedynie na ogólnym stwierdzeniu, że zaskarżony wyrok narusza prawo do sądu, ponieważ Sąd nie zadawał stronie powodowej pytań koniecznych do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla sprawy i jedynie na podstawie oświadczenia procesowego pełnomocnika powoda przyjął, że możliwe było skasowanie biletu po rozpoczęciu kontroli.

Nie wykazał też, że z wyjątkowych przyczyn nie mógł skorzystać z wniesienia apelacji od zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji. W świetle jednolitego stanowiska Sądu Najwyższego, wyjątkowe powody nieskorzystania z możliwości zaskarżenia orzeczenia sądu pierwszej instancji to okoliczności obiektywne, niezależne od strony, takie jak np. katastrofa, klęska żywiołowa, ciężka choroba strony, czy uzyskanie błędnej informacji od pracownika sądu co do sposobu i terminu zaskarżenia (porównaj między innymi wskazane wyżej postanowienie z 2 lutego 2006 r. I CNP 4/06). W niniejszym przypadku nie budzi wątpliwości, że skarżący nie wykazał, iż nieskorzystanie z przysługującego mu środka zaskarżenia było wynikiem okoliczności, o jakich mowa wyżej.

Stwierdzając zatem, że skarżący nie wykazał występowania wyjątkowego wypadku przewidzianego w art. 424¹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c. odrzucił skargę.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu przed Sądem Najwyższym orzeczono na podstawie § 3, § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 1 i § 16

ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).

aj

l.n